

Shunan Huang: Diskriminačně zaměřené označování žen na sociálních sítích, porovnání češtiny a čínštiny

Ústav bohemistických studií FF UK

Oponentský posudek bakalářské práce

1. Koncepce práce

Bakalářská práce si ve své anotaci klade za cíl „porovnat negativní jazyková označování cílící na ženy na českých a čínských sociálních sítích“ a zaměřit se „zvl. na určení porovnání zdrojových domén negativních označování, ale také na analýzu komunikačních situací, v nichž dochází k vysokému výskytu negativního označování žen“. Předkládaná práce však tohoto cíle nedosahuje, a to zejména proto, že zcela chybí výzkumná část, která by se věnovala analýze jazykového materiálu získaného na sociálních sítích a konkrétním komunikačním situacím, v nichž se negativní označení žen vyskytují.

Dalším zásadním nedostatkem je celková koncepce práce, jež se svým zaměřením nachází na pomezí lingvistiky a sociologie. Autorce se nepodařilo oddělit od sebe jednotlivé aspekty zkoumané problematiky, výklady jazykové se prolínají s výklady sociálními a sociálně-historickými, mezi jednotlivými částmi práce pak často chybí logická návaznost.

Kapitola 1 „Představení vybraných sociálních sítí“, která se věnuje představení, srovnání a zdůvodnění výběru českých a čínských sociálních sítí Twitter, Facebook, Weibo a Wechat, nijak nesouvisí se zbytkem práce. Ve zbývajícím textu se s těmito sítěmi dále nepracuje. Do kapitoly 2 „Internetové prostředí v Česku a Číně“ je neorganicky začleněno pojednání o feminismu a feministické lingvistice. Kapitola 3 „Způsoby komunikace na sociálních sítích“ zahrnuje jen jeden oddíl, i když tato problematika je zároveň řešena i na dalších místech (zejm. oddíly 2.7, 5.2.3 a úvod kapitoly 4). Kapitola 4 „Výrazy označující ženy v češtině a čínštině“ opět začíná obecným pojednáním o funkcích jazyka a specifikách komunikace na internetu (s. 23). V oddílu 4.1.1 jsou téměř dvě strany (s. 26–27) věnovány podrobnému popisu repertoáru přechylovacích přípon v češtině a jejich užití, přičemž není jasné, jaké místo tato pasáž zaujímá v celku práce, neboť dále se s těmito informacemi nepracuje. Kapitola 5 „Analýza sociálního pozadí a příčin výskytu diskriminačních slov“, jež přináší charakteristiku obecných pojmů a širšího sociokulturního pozadí celé problematiky, je řazena v samém závěru práce, přestože se s pojmy, které jsou zde vysvětlovány (tj. stereotyp, mizogynie, stigmatizace), již dříve mnohokrát pracuje v předcházejícím textu. V závěrečném oddílu 5.2.5 „Používání slov k urážení žen“ se opět více než o používání slov mluví o sociálních a historických důvodech diskriminace žen. Práci chybí zřetelná logická struktura, což se projevuje jednak nevhodným řazením kapitol a oddílů, jednak tím, že autorka se v textu opakovaně navrácí k některým tématům (způsob komunikace na internetu, historické zdůvodnění postavení žen na základě vývoje společnosti od matriarchálního k patriarchálnímu modelu – oddíly 5.2.1 a 5.2.5). Dalším důsledkem nepromyšlené struktury a absence výzkumné části je to, že závěry práce (s. 56) jsou jen velmi obecné a neurčité.

Hodnocení: **D**

2. Metodologie a zpracování dat

V práci chybí výzkumná část, jejímž avizovaným cílem měla být analýza jazykových dat z českých a čínských sociálních sítí. Z tohoto důvodu zde ani není popsána metodologie získání a zpracování dat. Původ jazykových příkladů, jež se v práci objevují, není zřejmý. U některých z nich je uveden odkaz do odborné literatury či slovníku, u většiny z nich ale o zdroji není žádná zmínka.

Hodnocení: **D**

3. Práce s odbornou literaturou

Práce využívá literaturu relevantní pro dané téma, kladně hodnotím její výběr, objem a způsob zpracování. Autorka prokazuje schopnost literaturu parafrázovat, citovat a využít ji k vlastní argumentaci s ohledem na téma práce. Některé citace nejsou do textu vhodně začleněny (kap. 4, oddíl 4.1.1). Na použitou literaturu je v textu průběžně odkazováno, seznam literatury obsahuje některé položky, které v textu citovány nejsou (Cvrček, Machovská, Urigová).

Hodnocení: **B**

4. Formální úroveň práce

Bakalářská práce má přiměřený rozsah, vykazuje však některé jazykové a formální nedostatky. Na řadě míst se objevují neobratné či nejasné formulace (s. 8, Úvod: „*Důvod výběru toho tématu je, že bych chtěla prozkoumat vztah mezi jazykem a společností. Chtěla bych také diskutovat o ženě, která je často zakrývá nebo urážena v jazyce.*“, s. 8–9: „*Různá online prostředí souvisejí také s odpovídajícím kulturním prostředím, které spolu s politickou politikou vytváří velmi klasické čínské online prostředí, které přímo odráží čínské online prostředí.*“) a jazykové chyby (s. 11: „*Vyskytuje virtuální svět pro uživatele, aby mohli kontaktovat se známými dokonce i s cizími.*“). Příležitostně se vyskytují terminologické nedostatky (s. 19: „*Z hlediska teorie známkování patří gramatický tvar pozdravu pro muže k podstatným jménům mužského rodu a je neoznačený, zatímco gramatický tvar pro ženy je podstatné jméno ženského rodu, které je obvykle odvozeno od podstatných jmen mužského rodu a je označeno.*“; s. 32: „*čínština je syntetický jazyk*“) a faktické chyby (s. 18: „*Počátkem devatenáctého století začalo do České republiky pronikat osvícenské myšlení.*“)

V některých částech práce je text nekoherentní, což se týká především oddílů 4.1.2 a 4.1.3, které bez jakéhokoli textového uvedení předkládají seznamy slov. Příležitostně jsou zde k příkladům vloženy komentáře, oba oddíly však charakterizuje celkově malá provázanost textu. Podobně např. oddíl 2.6. „*Důvody diskriminace žen na internetu*“ nečekaně začíná výkladem přechylování v češtině.

Za největší formální nedostatek považuji seznam literatury, v němž není dodržena citační norma, literatura je citována nejednotně, chybně či v odkazech chybí povinné údaje. Dále jsou v něm odchylky od abecedního řazení.

Hodnocení: **C**

5. Celkové hodnocení

Vzhledem k tomu, že bakalářská práce nedosáhla svého cíle a zcela v ní chybí výzkum, na němž mělo být zpracování tématu založeno, hodnotím ji známkou **neprospěla**.

Mgr. Andrea Hudousková, Ph.D.

V Praze 27. 1. 2023